

En dat prachtige klimaatfonds wil Nederland ook al niet

Pieter Pauw (w.p.pauw@gmail.com)

Welk land mag het prestigieuze en felbegeerde Green Climate Fund huisvesten? Dit fonds gaat tot 100 miljard dollar per jaar beheren om ontwikkelingslanden te ondersteunen bij klimaatverandering. Dat is meer dan de Wereldbank jaarlijks aan giften en leningen uitschrijft, en komt in de buurt van het mondiale budget voor ontwikkelingssamenwerking - 133,5 miljard in 2011. Het Green Climate Fund wordt de nieuwe reus op het wereldtoneel. Een gastland van zo'n groot fonds kan rekenen op veel internationale politieke en economische invloed.

Over de definitieve vestigingslocatie voor het fonds moet nog worden besloten. Tijdens de VN Klimaattop in december kiezen 194 uit een van de zes kandidaten. .

Voor het met zichzelf worstelende Nederland zou het een mooie opsteker zijn om het fonds te huisvesten. Een groot financieel centrum van internationale allure. Waar hooggekwalificeerde mensen nodig zijn en waar de hele wereld geïnteresseerd naar zal kijken. Hoe staat Nederland er tegenover?

Ooit liep het voorop. In 1989 was het een van 's werelds eerste landen dat klimaatverandering in een beleidsplan opnam. Ook organiseerde het de eerste internationale ministeriële klimaatconferentie. Daar pleitte Nederland voor een klimaatfonds voor ontwikkelingslanden. Een afgeleide daarvan is nu dus opgericht. Ook de 100 miljard is met Nederland verbonden. De staat was een van de financiers van de Wereldbankstudie die concludeerde dat klimaatadaptatie in ontwikkelingslanden 70 tot 100 miljard dollar per jaar zal kosten, als klimaatverandering onverminderd doorzet. Dit soort activiteiten droegen bij aan de goede naam van Nederland, waardoor ons kikkerlandje mee mocht doen met de grote jongens.

Maar van de goede naam die Nederland had op het gebied van klimaat en duurzaamheid, is weinig meer over. Zeker niet na anderhalf jaar conservatief en populistisch navelstaren. Het kabinet-Rutte I heeft er überhaupt niet over nagedacht het Green Climate Fund te huisvesten. Naar de recente klimaatconferentie in Bonn –net over de grens- stuurde Nederland een delegatie van tien man, nog minder dan Singapore. Zo'n klein clubje kan nauwelijks een stempel drukken op de steeds uitdijende klimaatagenda, hoe goed het ook mag zijn. Verder heeft Nederland voor de periode 2010-2012 in totaal slechts 300 miljoen euro aan klimaatfinanciering toegezegd. En ondanks aandringen van de internationale gemeenschap is er geen plan voor daarna.

Kijk dan eens naar Duitsland. De grootste economie van Europa heeft een veel progressiever milieu-, klimaat- en energiebeleid. Duitsland stuurde een delegatie van 46 man naar de klimaatconferentie in Bonn. En met 1,26 miljard euro is het een van de grootste gevers van klimaatfinanciering, en dat gaat na 2012 gewoon door.

Wie zaait wil ook oogsten. Duitsland heeft een plaats veroverd in het inmiddels samengestelde 24-koppige bestuur van het GCF. Het wil het fonds in Bonn hebben en het is menens: op www.greenclimatefund.de maken bondskanselier Merkel, drie ministers en de burgemeester hoogstpersoonlijk reclame. Duitsland biedt onder meer een spiksplinternieuw klimaatneutraal kantoor voor 300 medewerkers, beurzen voor gerelateerd onderzoek en onderwijs, en VN privileges en -immunitet.

Bonn huisvest al 18 VN-organisaties, verschillende onderzoeksinstituten en Duitse ministeries. Als het GCF in Bonn komt zal dat de voorlopersrol van de stad op het gebied van duurzaamheid verder versterken. Ware het niet zo pijnlijk, dan was het contrast met Nederland lachwekkend. Wij doen geen poging om het fonds te huisvesten. Het enige wat wij mogen, is een plaatsvervangend bestuurslid sturen als het Deense lid verhinderd is.

De eerste bestuursvergadering van het GCF is eind juni of juli. Vertraagd, want de strijd om de zetels was heftig. Grote kanshebbers om het fonds te vestigen zijn Zuid Korea, Mexico, Zwitserland en Duitsland. Wanneer de keuze op Bonn valt, verzilvert Duitsland jaren van duurzaam beleid.

Nederland heeft het nakijken - maar dat heeft het aan zichzelf te danken. De idealisten en intellectuelen die Nederland hun voorlopersrol gaven, zoals Lubbers, Winsemius en Nijpels, hebben bij het CDA en de VVD plaatsgemaakt voor ponyhouders, beroepspolitici en provincialen. Die roepen soms stoere dingen, maar verschuilen zich achter de nationale dijken – en dan ziet niemand je vanaf de andere kant. Mijn appèl op de nieuwe regering? Wees realistisch: weglopen voor verantwoordelijkheden en navelstaren gaan Nederland echt niet verder helpen in deze geglobaliseerde wereld.